

חברים יקרים:

הרינו מתכבדים לשלוח אליכם עדכונים, רשמים ומאמרים בתחום המס. קריאה נעימה.

מס הכנסה: תם ולא נשלם - על הנוהל החדש

לגילוי מרצון מחדש דצמבר 2017

ביום 13 לדצמבר 2017 פרסמה רשות המיסים את הנוהל החדש- ישן לגילוי מרצון ("הנוהל החדש") שאמור להיות בתוקף עד לסוף שנת 2019.

משמעות הנוהל החדש היא קבלת חסינות פלילית על עבירות מס, לרבות על אלו הכלולות כעבירות מקור בחוק לאיסור הלבנת הון, לכל מי שיעמוד בתנאים של הנוהל.

כלומר, הנוהל החדש מהווה צוהר נוסף לנישומים (יחידים וחברות) שטרם דיווחו על הכנסותיהם בצורה תקינה בישראל וטרם עשו שימוש בהליכים קודמים של גילוי מרצון, ומבקשים להסדיר את חבות המס שלהם בישראל תוך הבטחה שלטונית שלא תיפתח נגדם חקירה פלילית. מדובר בנישומים אשר מחזיקים כספים ונכסים בחו"ל שטרם דיווחו עליהם, בעלי עסקים בישראל, יהלומנים ועוד.

בדומה לנוהל הקודם משנת 2014, שהסתיים בסוף שנת 2016 ("הנוהל הקודם"), גם הנוהל החדש כולל שלושה מסלולים. הראשון, בקשה גלויה לגילוי מרצון; השני, בקשה אנונימית; השלישי, בקשה מקוצרת. להלן נפרט אודות התנאים המרכזיים לקבלת הפנייה ונבחן בקצרה את השינויים שחלו בנוהל החדש לעומת הנוהל הקודם.

בדומה לנוהל הקודם, כל המסלולים תלויים בכך שהגילוי מרצון יהיה כן ומלא ויעשה בתום לב, וכן שהרשות לא החלה בחקירה או בדיקה בעניין

המבקש ואין לה מידע קודם הקשור לגילוי מרצון, לרבות ביחס לבן הזוג או לבת הזוג של המבקש או לחברות בשליטתם או תיקי שותף. בניגוד לנוהל הקודם, אשר החיל חריגים לתנאים אלו על בסיס נסיבות אישיות, נראה כי בנוהל החדש מדובר על תנאים נוקשים ללא חריגים.

במקרה של בקשה גלויה, הבקשה תמשיך להיות מוגשת לסמנכ"ל בכיר לחקירות ומודיעין של רשות המסים אשר יהיה מוסמך לאשרה ("הגורם המוסמך"). הגילוי יהיה מלא, במסגרתו יימסרו שמות הנישומים, שנות המס ויכלול כל פריט ומסמך רלוונטי – צו ירושה, דפי יתרות בנק וכו'. בדומה לנוהל הקודם, הגורם המוסמך יוכל לדחות את הבקשה או לאשרה ולהעבירה לפקיד המס הרלוונטי (פקיד השומה, מנהל מע"מ, מנהל מיסוי מקרקעין בהתאם לנסיבות העניין) לשם קביעת תשלום המס הנדרש בבקשה ולחתימה על הסכם שומה מתאים (להלן: "הסכם השומה"). הנוהל קובע כי במקרה של דחיית הבקשה על ידי הגורם המוסמך, לא תעשה רשות המסים שימוש במידע שבבקשה. עם זאת, במקרה של הפרת הנוהל על ידי המבקש בשל אי שיתוף פעולה מלא או גילוי כנה או במקרה של אי תשלום המס הנגזר מהבקשה לאחר החתימה על הסכם השומה, תוכל הרשות לעשות שימוש במידע שנמסר לה הן בהליך הפלילי והן בהליך האזרחי.

הנוהל החדש מאפשר כאמור גם פנייה על בסיס אנונימי. לפי הנוהל, מסלול זה יהיה פתוח רק עד

יותר קיזוז הפסדים וקבלת זיכויים בגין תשלום מס בין שנות מס שנכללו בבקשה לגילויי מרצון ובין שנות מס אחרות, שלא נכללו בבקשה.

המעניין הוא שבדומה לנוהל הקודם, שוב אין כל אזכור למיסוי מקור הכספים, דהיינו לכספים שהצטברו בעבר והיוו את הבסיס להכנסות הלא מדווחות. כספים אלו פעמים רבות לא היו חייבים במס בישראל בעת הפקתם, אך ביישום הנוהל הקודם התפתחה פרקטיקה לא כתובה, לפיה יש למסות אותם בשיעורים של 10%-15%, אלא אם כן ניתנו לפקיד המס ראיות חד משמעיות לכך שהכספים הופקו מחוץ לישראל או ששולם עליהם מס כדין בישראל. פרקטיקה זו היוותה לא פעם הכבדה ניכרת על הנישומים והגדילה באופן משמעותי את סכומי המס שנגזרו מהליך הגילוי מרצון. שכן, ככל שהכספים הופקו בשנים מוקדמות יותר, כך קשה יותר להוכיח שאכן שולם עליהם מס כדין. ניתן לשער כי פרקטיקה זו תימשך גם בנוהל החדש, ויש לקוות שהיישום שלה יהיה זהה אצל פקידי המס השונים.

הנוהל החדש פונה כאמור גם ליהלומנים. בעת הפנייה יש לציין על גבי הנספחים אם הפונה הוא יהלומן או נישום רגיל.

יצוין, כי הנוהל החדש מדגיש כי הוא אינו חל על הכנסות שמקורן בפעילות בלתי חוקית. לאור ריבוי הפרסומים על שחקני פוקר שנחקרו לאחרונה, עולה התהייה אם שחקני פוקר ומהמרים נוספים יוכלו להיכנס לשערי הנוהל, למרות שמדובר על פעילות בלתי חוקית בישראל. כן עולה התהייה מה תהיה

סוף שנת 2018. המסלול מאפשר לפנות לגורם המוסמך עם כל הפרטים הרלוונטיים, למעט ציון שם המבקש. לאחר הפניית המבקש לפקיד המס הרלוונטי, מוקצב פרק זמן של 180 ימים לחתום על טיוטת הסכם שומה עם הפקיד. קיימת אפשרות לקבל ארכה של 90 ימים נוספים. הנוהל החדש מדגיש בדומה לנוהל הקודם כי אם בתום התקופה האמורה לא יימסרו פרטי המבקש (שם ותעודת זהות), תידחה הבקשה. יודגש, כי בגרסה של הנוהל החדש שיצאה ביום 12 בדצמבר 2017 נקבע כי רשות המסים תוכל להשתמש בנתונים שנמסרו בבקשה האנונימית שנדחתה כראיה בכל הליך פלילי ואזרחי. עם זאת, בגרסה האחרונה מיום 13 בדצמבר 2017 הושמטה פסקה זו, וטוב שכך.

הנוהל החדש יחול גם על בקשות בהיקף כספי מצומצם, אשר יטופלו ככלל במסגרת מסלול הגילוי המקוצר. בדומה לנוהל הקודם, מסלול זה יהיה פתוח לבקשות שסך ההון שנכלל בהן אינו עולה על 2 מיליון שקלים, וההכנסה החייבת הנובעת מהן אינה עולה על 0.5 מיליון שקלים. מסלול זה מתחיל בפנייה גלויה לגורם המוסמך יחד עם דוחות מס מתקנים, כאשר לאחר קבלת אישור הגורם המוסמך יתקצרו הדוחות על ידי פקיד המס הרלוונטי, ונדרש כי המס ישולם תוך 15 ימים ממועד מסירת הודעת התשלום למבקש.

מעיון בנוהל החדש נראה שגם הפעם יידרשו המבקשים לשלם מס על הכנסותיהם הלא מדווחות ביחס לעשר שנות המס האחרונות, וכן גם הפעם לא

עמדת רשות המסים ביחס למיסוי מטבעות וירטואליים (ביטקוין ודומיו), שהפכו להיות נפוצים בשנים האחרונות, שכן יש לזכור שטרם גובשה עמדה רשמית אם מדובר בנכס או מטבע.

לסיכום, הנהלה החדש מהווה הזדמנות נוספת לנישומים להסדיר את חבויות המס בישראל של הכנסות בלתי מדווחות ללא חשיפה לעמידה לדין פלילי ומאפשר להתחיל "דף חדש". לאור מגמת החלפת המידע במישור המיסוי הבינלאומי והצטרפותה של ישראל לאמנות רב לאומיות להחלפת מידע, יתכן שהנהלה החדש מהווה הזדמנות אחרונה להסדרת המצב בפני נישומים אשר מחזיקים בכספים ונכסים בלתי מדווחים מחוץ לישראל. לאור מורכבות ההליך חשוב לשקול באיזה מסלול לפנות לגילוי מרצון ובכל מקרה יש להתכונן היטב לפני הגשת הפנייה ולקבל את כל המסמכים הרלוונטיים על מנת לעמוד בדרישת הגילוי המלא ולהבין את חבויות המס הנגזרות מההליך בטרם עת.

נשמח לסייע בשאלות והבהרות נוספות: עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי, עו"ד שי ארז, עו"ד אנה צברי ועו"ד רפאל בוסידאן.

הנכם מוזמנים לקרוא מאמרים ועדכונים נוספים באתר המשרד.

אין באמור ברשימה זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על רשימה זו.